

Одбор за стандардизацију српског језика

Поводом учесталих текстова у неким средствима информисања, у којима се неосновано и неаргументовано нападају институције које се баве српским језиком и Одбор за стандардизацију српског језика због ускраћивања подршке језичкој страни политике родне равноправности, Комисија за решавање хитних и неодложних питања Одбора за стандардизацију српског језика на своме састанку од 20. октобра 2017. године донела је

Саопштење

Одбор за стандардизацију српског језика је научно-стручно тело које су образовале све институције са целокупног српског језичког простора у чијем је делокругу и брига за очување и неговање српског језика. Одбор обједињава стручњаке и институције у циљу успешнијег проучавања српског језика на синхронном и дијахронном плану, његовог очувања и неговања, као и доградње и осавремењавања његове норме, и давања предлога државним органима ради пробитачних решења у области језичке политике. Одбор је у свом досадашњем раду давао и стручна мишљења и препоруке о разним питањима статуса и функционисања српског језика. Поред осталог, донео је 24. фебруара 2011. и Одлуку о питању именовања особа женског пола као носилаца одређених звања и занимања, што се данас најчешће политички именује језиком родне равноправности. У тој одлуци детаљно је показано и образложено како се у српском језику треба односити према језичким јединицама женскога рода које служе као средства за именовање звања, занимања, функција и сл. Та Одлука је недвосмислен и аргументован показатељ да српски језик никако није нити може бити језик родне неравноправности, па самим тим ни дискриминације особа женског пола. Подвођење српског језика под језик родне неравноправности научно је неосновано, тако да су недопустиви притисци да се у српском језику због и ради тренутне политике насилно мења однос према тзв. родно сензитивној лексици. Српски књижевни језик кроз читаву његову историју карактерише либерална, а не директивна језичка политика, тако да би овај покушај представљао акт насиља над језиком непознат историји српскога језика, а такође и насиља над свим онима, били они мушког или женског пола, који се не слажу с таквом идеологијом.

Одбор за стандардизацију српског језика сматра, дакле, да је свака интервенција у језику са становишта било које идеологије која није у складу

с науком о српском језику недопустива и, ако би се и извршила, да би могла имати несагледиве штетне последице по језик. Недопустиво је да се у име политике или идеологије са нивоа државе и пропагира било какав језички инжењеринг, а камоли да се путем закона намеће јавним и државним организацијама речник родно диференцираног језика, у коме се нуди мноштво речи несагласних структури српскога језика, речи који не богате него урушавају његову структуру. Структура и употреба језика увек имају саморегулативну моћ да се према потребама развијају стварајући и нове речи граматичког женског рода, па и социјалне фемининативе, али није могуће то наметнути језику, без насиља над језиком, по „законском декрету“ кад се то некоме, ко уз то још и није упућен у језичке законитости, прохте.

Пошто је језик у основи националног идентитета, захвати у српски језик с циљем мењања његове природе и структуре имали би далекосежне последице и по очување националног идентитета, у време кад је држава увидела да је нужно озбиљно и трајно радити на заштити националног идентитета и српског језика, што чине и други народи у уређеним државама.

Неприхватљиво је да се идеолошки критеријуми примењују на нормирање српског језика мимо ставова језичке струке, да идеологија и политика креирају језичку политику и нормирају језик насупрот језичкој науци, у чијем домену је и језичко нормирање. Језичке законитости морају бити изнад политичких одлука. Стога се Одбор овим путем обраћа целој српској јавности, државним органима, посебно министарствима за просвету и науку и културу, и највишим представницима државе да заштите српски језик од покушаја да се он вештачки мења према политичким и идеолошким мерилима.